

3-2-24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS

Deadline: 2 februari
2024

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

Directie Sport
Team 2

Opgesteld door

nota

Voorhangprocedure SPUK Stimulering Sport

Datum
30 januari 2024

Kenmerk
3768514-1061199-S

Uw kenmerk

Zaaknummer
1061199

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

Sinds 1 januari 2019 is de Regeling specifieke uitkering Stimulering Sport (hierna: de SPUK Stimulering Sport) van kracht. In verband met de maximale looptijd van 5 jaar is de SPUK Stimulering Sport per 1 januari 2024 vervallen. De voorliggende Regeling specifieke uitkering Stimulering Sport 2024-2025 is hiervan de beoogde opvolger. Met bijgaande brief aan de Tweede Kamer wordt de conceptregeling SPUK Stimulering Sport 2024-2025 en de verlenging van de Beleidsregels inhoudende de beoordeling van aanvragen van gemeenten voor de Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 aan de Tweede Kamer aangeboden ter voorhang. Na de voorhang - en het doorvoeren van eventuele aanpassingen van de conceptregeling indien de uitkomsten uit de voorhang daar aanleiding toe geven - wordt de regeling voor akkoord en ondertekening aan u voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

De directie Sport (hierna Sport) adviseert u om akkoord te gaan met de Kamerbrief en deze te ondertekenen, waarmee de conceptregeling van de SPUK Stimulering Sport 2024-2025 ter voorhang aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

3. Kernpunten

Aanleiding SPUK-regeling

Tot 2019 konden gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen onder voorwaarden de btw die aan hen in rekening werd gebracht bij investeringen in sportaccommodaties en sportmaterialen in aftrek brengen. Door een uitspraak van het Hof van Justitie van de EU is de btw-vrijstelling voor sport verbreed en moest bovenstaande mogelijkheid tot aftrek worden aangepast.¹ Om de sport te compenseren voor het vervallen van de btw-aftrek is in 2019 de SPUK Stimulering Sport voor gemeenten gestart. Deze regeling is per 1 januari 2024 vervallen.

¹ Zaak C-495/12, *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs tegen Bridport and West Dorset Golf Club Limited*)

De SPUK Stimulering Sport 2024-2025 beoogt net als haar voorganger gemeenten te compenseren voor het nadeel dat is ontstaan door de verruiming van de btw-sportvrijstelling en tegelijkertijd de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties te stimuleren. In het verlengde van deze SPUK worden ook de Beleidsregels inhoudende de beoordeling van aanvragen van gemeenten voor de Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 verlengd.

Datum

30 januari 2024

Kenmerk

3768514-1061199-S

Wijzigingen in de conceptregeling

- Gemeenten ontvangen een voorschot gebaseerd op het gemiddelde van de gerealiseerde bestedingen van de laatste drie SiSa-verantwoordingen (jaar T-2 tot T-4). Door de verdeelsleutel wordt een realistisch voorschot gegeven dat in lijn ligt met btw-nadeel van de afgelopen jaren. Hierdoor is het risico dat gemeenten meer middelen aanvragen dan ze daadwerkelijk besteden verkleind.
- Bij de verlening zal geen controle meer plaatsvinden op o.a. doorgeschoven investeringen, kredieten uit voorgaande jaren en de getroffen voorzieningen, omdat dit in de verleningsfase niet goed controleerbaar is gebleken.
- In de SPUK Stimulering Sport 2024-2025 vervalt het financieel nadeel als gevolg van het gewijzigd mengpercentage. Het mengpercentage was een restcategorie voor overheadkosten van gemeenten, waarvan een deel wél en een deel niet onder de verruiming van de btw-sportvrijstelling viel. Dit was een arbeidsintensieve post om te berekenen en te controleren. Om de gemeenten hierin tegemoet te komen, wordt het uitkeringspercentage generiek verhoogd van 17,5% naar 18%.
- In de conceptregeling wordt specifiek beschreven en toegelicht dat kosten voor bewegingsonderwijs niet in aanmerking komen.

Termijn

In tegenstelling tot de vorige SPUK Stimulering Sport is ervoor gekozen om deze SPUK in te stellen voor de periode van twee jaar, 2024 en 2025. Directie FEZ heeft geconcludeerd dat deze regeling een verbetering is in vergelijking met de vorige regeling, maar dat ook de nieuwe regeling een risico op onrechtmatigheden/ onzekerheden kent, zie ook onder *4.e afstemming*. Hierom wordt de regeling opengesteld voor de periode 2024 tot en met 2025. In deze periode wordt onderzocht of een SPUK-regeling met meer zekerheid omtrent de rechtmatigheid vormgegeven kan worden of dat gekozen moet worden voor een ander instrument voor de periode vanaf 2026.

Voor wat betreft de periode vanaf 2026 wordt op een later moment vastgesteld en gecommuniceerd hoe en met welk instrument de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties, sportstimuleringsbeleid en de aanschaf van sportmaterialen door gemeenten, waar de mogelijkheid tot btw-af trek is vervallen gestimuleerd zal blijven worden. De gereserveerde middelen voor de periode vanaf 2026 blijven behouden.

4. Toelichting

Datum

30 januari 2024

Kenmerk

3768514-1061199-S

a. Draagvlak politiek

In de Tweede Kamer is breed draagvlak voor de huidige SPUK. De nieuwe SPUK Stimulering Sport 2024-2025 is grotendeels gelijk aan de huidige SPUK en zal naar verwachting dan ook op breed draagvlak kunnen rekenen.

Met verzending van deze brief wordt de voorhangprocedure conform artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet 2016 gestart. De Tweede Kamer kan zich gedurende 30 dagen hierover uitspreken. Indien na toezending 30 dagen zijn verstreken, eventuele Kamervragen zijn beantwoord en eventuele wijzigingen zijn verwerkt, zal de SPUK Stimulering Sport 2024-2025 opnieuw aan u worden voorgelegd, voor akkoord en ondertekening.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De huidige SPUK is gedurende haar looptijd meerdere keren geëvalueerd en aangepast en vormt de basis voor de conceptregeling 2024-2025. Tevens is een evaluatie uitgevoerd door Bureau Significant waaruit blijkt dat de SPUK bijdraagt aan de stimulering of in stand houding van investeringen in bouw en onderhoud van (kwalitatief goede) sportaccommodaties. Ook blijkt vanuit het veld dat het wenselijk is de SPUK voort te zetten. Bij het opstellen van de SPUK 2024-2025 zijn de knelpunten en wensen van de gemeenten geïnventariseerd en verwerkt. Er is voor gekozen om niet tegemoet te komen aan de wens van gemeenten om ook de kosten voor bewegingsonderwijs onder de reikwijdte van deze uitkering te laten vallen.

c. Financiële en personele gevolgen

Voor de regeling is structureel een bedrag van ca. € 189 miljoen beschikbaar. Dit kan door loon- en prijsbijstellingen jaarlijks hoger worden bijgesteld. De uitvoeringskosten bij DUS-I bedragen naar verwachting maximaal € 1 miljoen per jaar (huidige kosten ca. € 1,2 miljoen per jaar), de kosten hiervoor zijn separaat beschikbaar op de sportbegroting.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De ADR en AR zijn in het algemeen kritisch ten aanzien van staatssteuntoetsing door het Rijk bij specifieke uitkeringen. VWS handelt conform het ISO-standpunt inzake staatssteuntoetsing bij SPUK's.²

WJZ is van mening dat met de conceptregeling voldoende aandacht is besteed aan de opmerkingen van de ADR. Er zijn ten opzichte van de huidige regeling diverse aanpassingen aangebracht waardoor het risico op onzekerheden wordt verkleind. WJZ acht de bestedingen uit de SiSa-verantwoording een valide maatstaf om de verdeelsleutel in het kader van het voorschot op te baseren. De wet- en regelgeving omtrent SPUK's vereist niet dat er een begroting bij de aanvraag wordt gevoegd.

² Het standpunt is opgesteld door het Interdepartementaal Staatssteunoverleg (ISO) en is vastgesteld in het IOWJZ op 15 december 2022.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De conceptregeling is voorgelegd aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) en deze heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

Datum

30 januari 2024

Kenmerk

3768514-1061199-S

Internetconsultatie was voor deze SPUK niet noodzakelijk. Wel zijn de VSG, een vertegenwoordiging van individuele gemeenten (middelgroot tot groot) en een belastingadviseur van diverse gemeenten betrokken bij de uitwerking. De conceptregeling is tevens ter consultatie aan deze partijen voorgelegd.

De regeling is opgesteld door: WJZ, DUS-I en Sport

De regeling is afgestemd met: Subsidielab, ECS en BZK.

De regeling is voorgelegd aan FEZ. Op basis van de aanmerkingen van FEZ is de termijn van de regeling aangepast naar twee jaar. FEZ had de volgende aanmerkingen:

- De aangepaste regeling is een verbetering ten opzichte van de voorgaande regeling, desalniettemin kent ook de nieuwe regeling een hoog risico op onrechtmatigheden/onzekerheden.
- De aanpassingen richten zich op de subsidieaanvraag en bijbehorende voorschotten. De onzekerheden in de controle verschuiven hiermee naar de afrekening van de subsidieaanvragen en het risico bestaat dat deze zich blijven voordoen.
- Geadviseerd wordt om de komende periode te onderzoeken of een SPUK-regeling met meer zekerheid omtrent de rechtmatigheid vormgegeven kan worden of dat gekozen moet worden voor een ander instrument voor de periode vanaf 2026.

f. Gevolgen administratieve lasten

De uitvoeringskosten bij DUS-I bedragen naar verwachting maximaal € 1 miljoen (huidige kosten ca. € 1,2 miljoen per jaar), de kosten hiervoor zijn separaat beschikbaar op de sportbegroting.

Ten opzichte van de inmiddels vervallen SPUK Stimulering Sport zijn de uitvoeringskosten in de nieuwe versie naar verwachting per saldo lager. Dit komt door de voorgestelde wijziging om te bevoorschotten op basis van een verdeelsleutel. Dit leidt in de verantwoordingsfase tot hogere administratieve lasten, omdat naar verwachting bij meer gemeenten dan eerst een nabetaling of een terugvordering zal moeten plaatsvinden. De verdeelsleutel kan namelijk geen rekening houden met incidentele wijzigingen in een gemeentelijke begroting, zoals grote bouwprojecten of het eindigen van grote bouwprojecten. Daar staat tegenover dat in de aanvraagfase de administratieve lasten naar verwachting lager zijn omdat er geen inhoudelijke (financiële) beoordeling hoeft plaats te vinden van ingediende aanvragen.

g. Toezeggingen

Met de voorhangbrief worden twee toezeggingen afgedaan:

- T11478: De minister van LZS zegt toe in een afzonderlijke brief in Q4 van dit jaar in te gaan op de evaluatie van de SPUK stimulering sport.

- T10161: Eind 2023 wordt de TK geïnformeerd over hoe de BOSA en SPUK na 2023 vorm krijgen

Datum

30 januari 2024

Kenmerk

3768514-1061199-S

h. Fraudetoets

Voor de SPUK Stimulering Sport 2024-2025 is een risicoanalyse opgesteld. Deze is met het Subsidielab en ECS afgestemd. Uit de risicoanalyse volgen geen onbeheersbare restrisico's.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.